

jaar bericht 2015

Stichting Dioraphte

jaar
bericht
2015

Inhoudsopgave

Voorwoord	6
Over Dioraphte	8
Doelstelling	9
Werkgebied Cultureel Erfgoed	10
Museum Boerhaave	12
Stichting Historisch Centrum Limburg	14
Vereniging Hendrick de Keyser	15
Project onderzoek archief Kunstambachten Leiden	16
Musea Zutphen	17
Werkgebied Podiumkunsten	18
IDFA	20
De Ateliers	22
CPNB / Dioraphte Literatour Prijs	23
Nederlands Theater Festival	24
Nederlandse Dansdagen	25
Prinses Christina Concours	26
Bestedingen vijf werkgebieden	28
Werkgebied Mens en Natuur	30
African Parks	32
De Hoge Veluwe	34
Vogelatlas	35

Werkgebied Sociale Initiatieven	36
Free Press Unlimited	38
Stichting Eenzame Dood	40
Defence for Children	41
One Acre Fund	42
Max Maakt Mogelijk	44
International Child Development Initiatives	46
Vereniging Spierziekten Nederland	47
North Star Alliance	48
Werkgebied Wetenschap en Onderwijs	50
Majete Malaria Project	52
Tropische Fytopathologie	54
VSOP	55
Health[e]Foundation	56
Medische antropologie	57
Bestuur & adviseurs	58
Financieel overzicht	60
Colofon	62

Voorwoord

Voor u ligt een primeur: een jaarbericht van Dioraphte, waarin we terugkijken op onze activiteiten in 2015. Een jaarbericht dus, en geen jaarverslag. Dat betekent dat we geen volledigheid nastreven in de verslaglegging. We willen een indruk geven van onze donaties in de vijf verschillende werkgebieden en mensen aan het woord laten over projecten die we steunen. Stuk voor stuk begeesterde mensen met boeiende verhalen over initiatieven die het verschil maken. Op het gebied van kunst, cultuur, natuur, wetenschap en de samenleving in bredere zin. In Nederland en in Afrika.

Het afgelopen jaar was een bijzonder jaar, niet in de laatste plaats door de fusie tussen de stichtingen Liberty, Dijkverzwaring, Continuendo MusartE Foundation en Dioraphte. Sinds jaar en dag bestond tussen deze vier een nauwe samenwerking. Ter vereenvoudiging van de (administratieve) organisatie, versimpeling van procedures en vermindering van beheerskosten is besloten tot een juridische fusie. Stichting Dioraphte blijft als enige entiteit bestaan. Vanaf 4 september 2015 neemt zij de vermogens, rechten en verplichtingen van de andere drie stichtingen over.

Parallel aan deze stroomlijning van de juridische structuur hebben wij besloten tot een aanscherping van de organisatie van Dioraphte door benoeming van een operationeel directeur die belast is met de dagelijkse leiding van de stichting. Met ingang van 5 september 2015 vervult Henk van Stokkom deze taak. Ook zijn wij in 2015 begonnen met een 'executive search' naar een drietal additionele bestuurders om het bestuur aan te vullen tot het gewenste aantal van vijf.

De bovengenoemde veranderingen staan in dienst van waarom het fonds is opgericht: het steunen van goede doelen. De aanvragen waren dit jaar

opnieuw talrijk. Uiteindelijk heeft het bestuur er 188 gehonoreerd met een totaal van 12.181.608 euro verdeeld over de vijf werkgebieden.

We hebben besloten het werkgebied geografisch verder in te perken. In Afrika richten we ons zowel met het werkgebied Sociale Initiatieven alsook met Mens en Natuur nu nog op vijf landen: Ethiopië, Kenia, Oeganda, Zuid-Soedan en Malawi. Binnen het domein Wetenschap & Onderwijs hebben we besloten om het onderzoek naar malaria niet verder uit te breiden, ouderdomsziekten te handhaven en meer in te zetten op onderzoek naar voedselzekerheid en zeldzame ziekten. Binnen het werkgebied Sociale Initiatieven Afrika hebben we de bestaande werkvelden onderwijs, gezondheidszorg en werkgelegenheid gehandhaafd.

In dit jaarbericht laten we een aantal begunstigden aan het woord. Samen geven ze een indruk van het scala aan projecten dat Dioraphte steunt. Zoals een van de geïnterviewden in dit jaarbericht zegt: '*It matters*, dat geeft zeer veel voldoening.' Daar sluiten wij als bestuur ons volmondig bij aan.

*Namens het bestuur,
mr. Paul C. van den Hoek - voorzitter*

Over Dioraphte

Stichting Dioraphte is een vermogensfonds dat goede doelen steunt in zes landen: Nederland, Ethiopië, Kenia, Malawi, Oeganda en Zuid-Soedan. In 2015 ontvingen 188 projecten samen iets meer dan twaalf miljoen euro.

Stichting Dioraphte is actief sinds 2002 en is op 4 september 2015 juridisch gefuseerd met Stichting Liberty, actief sinds 1995, Stichting Dijkverzwarend, actief sinds 1997, en Stichting Continuendo MusartE Foundation, actief sinds 2004.

Overzicht vijf werkgebieden:

Cultureel Erfgoed
Podiumkunsten
Mens en Natuur
Sociale Initiatieven
Wetenschap en Onderwijs

Doelstelling

De stichting heeft ten doel het verlenen van financiële ondersteuning aan algemeen nut beogende instellingen in binnen- en buitenland, die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend ten doel hebben het organiseren van projecten of activiteiten ten behoeve van:

- kwetsbare groepen in de maatschappij;
- onderwijs;
- gezondheidszorg;
- werkgelegenheid;
- natuur en milieu;
- de bevordering - alsmede de uitvoering - van wetenschappelijk onderzoek;
- Nederlands cultureel erfgoed; en/of
- Nederlandse podiumkunsten.

Cultureel Erfgoed

Bij Cultureel Erfgoed is het toekenningsbeleid vooral gericht op projecten die te maken hebben met roerend en/of onroerend erfgoed in Nederland. Zoals het beheer en behoud van cultureel erfgoed in de ruimste zin van het woord, archeologie en musea.

Herinrichting Museum Boerhaave: 'We laten zien dat wetenschap belangrijk is.'

'De rode draad in mijn leven is het overbrengen van wetenschappelijke kennis aan een breed publiek.' Aan het woord is Dirk van Delft, directeur van Museum Boerhaave. Begeesterd vertelt hij over het belang van zuiver wetenschappelijk onderzoek, over de natuurkundige Kamerlingh Onnes en natuurlijk over de herinrichting van het museum.

'Schrijven is ademen voor mij,' begint Dirk van Delft. Hij zit te midden van verhuisdozen en stapels net uitgepakte boeken. Hij pakt er een: zijn biografie over de beroemde Nederlandse natuurkundige Heike Kamerlingh Onnes. Van Delft begon zijn proefschrift terwijl hij chef was van de wetenschapsredactie van NRC Handelsblad. Daar combineerde hij zijn liefde voor schrijven met zijn andere passie: (natuur)wetenschap onder de aandacht brengen van een breed publiek. Hij kreeg een uitgelezen mogelijkheid daartoe toen Museum Boerhaave hem in 2006 vroeg directeur te worden.

Unieke collectie

In het Rijksmuseum voor de Geschiedenis van de Natuurwetenschappen en de Geneeskunde trof Van Delft een unieke collectie aan, met bijvoorbeeld de microscopen van Antoni van Leeuwenhoek en de uitvindingen van Christiaan Huygens, zoals de eerste slingerklok. Helaas trof hij ook een verouderde presentatie. 'Het museum kreeg geld van de overheid en presenteerde de collectie gericht op een publiek van ingewijden. Dat hij daardoor over de hoofden van de anderen heenging, was van ondergeschikt belang. Esthetisch was de inrichting mooi, maar de bedieners van de instrumenten en de patiënten waren totaal uit beeld. Context ontbrak, net als de link naar het heden.' De bezoekers waren navenant. Sommige zomers kwamen er honderd bezoekers per week, in een heel jaar bleef de teller doorgaans staan op 30 duizend. De eigen verdiensten uit kaartverkoop en "roze koeken" lag op 3,6 procent van de rijksbijdrage. 'Daarmee waren we rode lantaarndrager in museumland!'

Van buiten naar binnen

Van Delft begreep dat het roer om moest. 'We moesten meer inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen, laten zien dat wetenschap belangrijk is, bezoekers actief met replica's aan de gang laten gaan, zodat er meer betrokkenheid ontstaat. We gingen van buiten naar binnen denken. Bij nieuwe tentoonstellingen dachten we steeds: wie zit er op te wachten? Hoe kunnen we op basis van onze collectie inspelen op actuele ontwikkelingen.' Het bezoekersaantal schoot omhoog naar 104 duizend in 2015. Dat kwam goed uit, want de overheid ging eisen stellen. Het museum moest vanaf 2011 voor 17,5 procent in eigen inkomsten voorzien. Dat was eerder dan was afgesproken. 'In de praktijk betekende die eis dat we in een halfjaar zeven ton moesten binnenhalen.' In plaats van zielig te doen, ging Van Delft met zijn medewerkers energiek aan de slag. Met nieuwe plannen en de geweldige collectie als wapens gingen ze langs bedrijven, particulieren en fondsen. Binnen een paar maanden had het "campagneteam" een miljoen euro bij elkaar.

Thematische herinrichting

Van Delft was gelukkig, maar nog niet tevreden. Eigenlijk speelde in zijn achterhoofd al jaren het plan voor een totale herinrichting van het museum. De nieuwe overheidseisen duwden die tijdelijk naar de achtergrond, maar toen de klimaatinstallatie en de bekabeling aan vernieuwing toe waren en alles sowieso eruit moest, begreep Van Delft dat het moment aangebroken was om de collectie op een andere manier te presenteren. Omdat de herinrichting op dik drie miljoen werd begroot, maakte Van Delft een nieuwe ronde langs de fondsen. 'Dioraphte klopte zelf aan en stimuleerde ons een aanvraag te doen. Uiteindelijk heeft het fonds 90.000 euro bijgedragen, geweldig!' De verbouwing is eind 2016 voltooid. De maanden erna krijgt het Museum Boerhaave een thematische inrichting in vijf blokken: Gouden Eeuw, Mijn lichaam, Kennis aan de macht, Technologie en Nieuwe Wereld.

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 90.000 euro

In de tweede helft van de negentiende eeuw zette de katholieke emancipatie in. Honderden nieuwe kerken hadden glas-in-lood ramen nodig. Het familiebedrijf van de Roermondse glazenier Nicolas voorzag in die vraag. Het bedrijf produceerde tussen 1855 en 1968 duizenden ramen. Niet alleen voor kerken in Nederland en de rest van de wereld, maar ook voor bedrijfspanden van bijvoorbeeld Heineken en Philips. Uit de hele productie van het bedrijf zijn ongeveer tienduizend zogenoemde kartons (ontwerptekeningen van ramen op ware grootte, soms wel twee bij acht meter) bewaard gebleven.

Samen met de administratie, correspondentie en tekeningen op kleine schaal is dat een erfgoed dat in Nederland uniek en op Europees niveau zeldzaam is. Daarom zette het Sociaal Historisch Centrum voor Limburg zich in voor de conservering en digitalisering van het archief. 'Eenmaal ontsloten is het archief een belangrijke bron voor de geschiedenis van kunst, kerk en samenleving,' aldus directeur Ad Knotter, tevens hoogleraar in de vergelijkende regionale geschiedenis aan de Universiteit Maastricht.

Het project kent drie fasen: inventarisatie, conservering en digitalisering. Daarna zal het archief de basis vormen voor een proefschrift. De totale financiering bedraagt zes ton. Het project is onder meer mogelijk gemaakt door een forse bijdrage van Metamorfoze (het nationaal programma voor het behoud van het papieren erfgoed) en Dioraphte. Knotter: 'Omdat Dioraphte eerder had bijgedragen aan de ontsluiting van een Gouds glas-in-lood archief, kwam ik het fonds op het spoor. Ik ben het zeer erkentelijk voor de substantiële bijdrage van 75 duizend euro.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 75.000 euro

< Nicolas, kruisdraging

Foto: © Arjan Bronkhorst

Villa Rams Woerthe in Steenwijk is een uniek Jugendstilpand, eind negentiende eeuw, gebouwd door architect A.L. van Gendt (onder meer Concertgebouw) in opdracht van de industrieel en filantroop Jan Hendrik Tromp Meesters. Al in 1993 had Vereniging Hendrick de Keyser de villa op het oog. De verwerving liep toen op niets uit omdat de gemeente Steenwijk en de vereniging tot behoud van architectonisch of historisch waardevolle huizen het niet eens konden worden over de prijs. In 2015 wilde de gemeente de villa opnieuw verkopen. 'We hadden geluk,' legt directeur Carlo Huijts uit. 'Een ambtenaar die ook in 1993 al in het pand werkte, herinnerde zich Hendrick de Keyser als geïnteresseerde partij.'

De taxatie van de gemeente Steenwijk viel hoger uit dan de taxatie van Hendrick de Keyser. 'Wij verkopen onze aankopen nooit meer. Dan is het heel moeilijk te spreken over een commerciële waarde. Mede daarom zat er een flink gat tussen vraagprijs en ons bod,' aldus Huijts. Toch wilde de vereniging de villa erg graag in het bezit krijgen. Nederland heeft namelijk niet erg veel Jugendstilarchitectuur. Bovendien is de villa een prachtig voorbeeld van

een fabrikantenvilla. Huijts legt uit: 'Eind 18de eeuw krijg je huizen met gespecialiseerde ruimtes. Een eetkamer, een kamer voor het strijken, een kamer voor bediendes, een rookkamer... Villa Rams Woerthe is een hoogtepunt in de ontwikkeling van het fabrikantenhuis. Daarna verdwenen veel bediendes en werden de huizen kleiner.'

Om het gat tussen vraag en bod te dichten, klopte Hendrick de Keyser aan bij Dioraphte. 'Dan blijkt het voordeel van een bestendige relatie. Ik had jaren hiervoor al met adviseur Antoon Ott gesproken over deze bijzondere villa. Dioraphte bleek bereid de subsidieaanvraag in overweging te nemen. Dat maakte de onderhandelingen makkelijker. De 75 duizend euro die we uiteindelijk kregen, is deels gebruikt voor de aanschaf en deels voor het herstel van de schouwwand tussen eetkamer en dienstvertrek.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 75.000 euro

Onderzoek Kunstambachten Leiden: project met uitstraling

Op 26 november 2015 werd in De Lakenhal in Leiden het startschot gegeven voor het driejarige onderzoeksproject **De Kunstambachten in Leiden, 1475-1575**. Initiator is Jan Piet Filedt Kok. Terwijl hij bezig was met een boek over Cornelis Engebrechts, de leermeester van Lucas van Leyden, liep hij tegen de rijkdom én de ontoegankelijkheid van de Leidse archieven aan. Hij enthousiasmeerde het Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis (RKD), Erfgoed Leiden en Omstreken en fondsen als Dioraphte (40 duizend euro) om het archief te ontsluiten.

In de jaren zeventig had de Amerikaanse kunsthistoricus Jeremy Banks al systematisch archiefonderzoek uitgevoerd naar de Leidse kunstambachten,' vertelt Filedt Kok. 'Hij is bereid gevonden samen met Yvette Bruijnen het middeleeuwse archief te transcriberen en te digitaliseren.'

Dankzij deze twee komen wekelijks veertig documenten beschikbaar op de website van het RKD. Nu al is duidelijk dat het project nieuw licht zal werpen op de prentproductie van Lucas van Leyden, door de talrijke documenten over diens schoonzoon en prentuitgever Dammas Claesz. Zeker is dat er een schat aan nieuwe biografische gegevens over de kunstenaars vrijkomt, evenals een uniek overzicht van onder andere de stedelijke positie van kunstenaars, hun onderlinge samenwerking, de familiale verbanden en hun relatie met opdrachtgevers.

Bovendien heeft het project een onverwachte uitstraling, ziet Filedt Kok. 'Leiden is de eerste plaats waar een archiefonderzoek op deze manier gebeurt. Antwerpen volgt binnenkort ons voorbeeld. Ik denk dat de infrastructuur zo overgenomen kan worden door andere Nederlandse instituten.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTe 40.000 euro

Lucas van Leyden

Impressie van de nieuwe entree van het Hof van Heeckeren

Musea Zutphen: gelukkig huwelijk nu onder één dak

Twee instellingen zijn verantwoordelijk voor het meervoud in Musea Zutphen: Stedelijk Museum Zutphen en Museum Henriette Polak. Formeel was het al een gelukkig huwelijk; dankzij bijdragen van overheden en fondsen als Dioraphte leven ze per eind 2016 ook daadwerkelijk samen. En niet onder zomaar een dak. De nieuwe locatie van Musea Zutphen is het Hof van Heeckeren, een monumentaal stadspaleis, gelegen aan het 's-Gravenhof in het historische hart van Zutphen.

De totale verbouwing, met een stukje nieuwbouw, en herinrichting van het stadspaleis is begroot op ruim zeven miljoen euro. Ruim acht ton komt uit fondsenwerving, waarvan het aandeel van Dioraphte 50 duizend euro bedraagt.

De locatie moet zorgen voor een "sterke, zelfstandige museumfunctie" in Zutphen en daarnaast het cultureel ondernemerschap stimuleren. De musea zelf ondervinden natuurlijk schaalvoordelen en profiteren van elkaars

aantrekkingskracht. 'De collecties blijven wel gescheiden,' vertelt directeur Tiana Wilhelm. 'De bezoeker kan een combikaartje kopen. Zestig procent van onze bezoekers zijn museumkaarthouders. Wij verwachten dat zij zullen gaan voor het combikaartje om zo beide musea te kunnen bezoeken.'

De begane grond en de kelder worden het domein van "Het verhaal van Zutphen", in stedelijke en archeologische zin. Het museum wil in de Walburgiskerk, pal tegenover het Hof van Heeckeren, de bezoekers de spirituele kant van Zutphen laten ervaren. Museum Henriette Polak, hét museum voor modern-klassieke schilder- en beeldhouwkunst in Nederland, vindt zijn plek op de eerste etage. Op de begane grond en de eerste etage van een van de zijvleugels is ruimte voor wisseltentoonstellingen.

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTe 50.000 euro

Podiumkunsten

Dioraphte Podiumkunsten draagt bij aan muziek, theater, film, dans, literatuur en beeldende kunst, door onder meer festivals te ondersteunen. Daarmee versterken we de sector en genereren we een groot bereik. Verder ondersteunen we vooral instellingen met activiteiten waarbij talentontwikkeling centraal staat.

'We willen geen McIDFA worden'

Het IDFA is uitgegroeid tot het grootste documentairefestival ter wereld. Elke november wemelt de Amsterdamse binnenstad van liefhebbers, filmmakers, recensenten, producenten, financiers en inkopers. 'Prachtig,' meent managing director Cees van 't Hullenaar, 'maar het IDFA moet wel een bijzondere exclusieve ervaring blijven.'

Sinds het begin van het IDFA staat de creatieve documentaire centraal. De maker is eerder kunstenaar dan journalist. Daarnaast biedt het festival een podium aan films die maatschappelijk relevant zijn. Soms zit het festival wel erg dicht op de huid van de werkelijkheid, vertelt Cees van 't Hullenaar. 'In 2015 hadden we een themaprogramma Jihad vs. McWorld, bedacht naar aanleiding van de aanslag op Charlie Hebdo. Een paar dagen voor de start van het festival vonden weer vreselijke aanslagen in Parijs plaats...' Als gevolg van de Bataclan-aanslag kreeg het IDFA iets minder bezoekers in de zalen dan in 2014, waardoor een ton minder aan recettes binnenkwam. Gelukkig is het festival niet alleen afhankelijk van de kaartverkoop. 'Het IDFA kan niet bestaan zonder fondsen als Dioraphte,' vertelt Van 't Hullenaar. 'Een vierde van het festival financiert de overheid, een vierde komt uit recettes en de rest komt uit sponsoring en fondsenwerving.'

IDFA.tv

Het aantal bezoeken steeg wel. Onder meer dankzij IDFA.tv. Vijf jaar geleden begon het festival met steun van Dioraphte dit online documentairekanaal, waar inmiddels zo'n vijfhonderd films te bekijken zijn. 'Het platform is vooral dankzij Dioraphte in verregaande staat,' aldus Van 't Hullenaar. 'We gebruiken IDFA.tv ook om films aan het primaire en secundaire onderwijs aan te bieden. Inmiddels zijn meer dan zeshonderd scholen lid van DocSchool Online.'

Omdat IDFA.tv nu staat als een huis, gaat een groter deel van de sponsoring van Dioraphte naar talentontwikkeling. Bijvoorbeeld naar de IDFAcademy, vier dagen met masterclasses tijdens het festival waaraan honderd geselecteerde internationale talenten deelnemen. Daarnaast is er de IDFA Competition for Student Documentary, met de beste eindexamenproducties van de meest veelbelovende regisseurs. Bij de IDFA Competition for First Appearance zijn de beste beginners ter wereld te zien. Pril, soms kwetsbaar talent, dat vaak verrast met nieuwe ideeën of een andere vorm.

Gevaar

Volgens Van 't Hullenaar toont het IDFA de documentaire 'in brede zin aan een zo'n groot mogelijk publiek.' Het festival profiteert van twee tendensen: festivals zijn de laatste jaren zeer in trek en het documentaire genre mag zich in grote populariteit verheugen. Daar schuilt ook een gevaar in, weet Van 't Hullenaar. 'Commercialisering en festivalisering kan leiden tot eenvormigheid. De artistieke documentaire kan zo in het verdomhoekje raken. Een goede documentaire moet beklijven. Daarom moet het IDFA talent en eigenzinnigheid ruimte blijven bieden. Door de grote toestroom moeten we ervoor waken een soort McIDFA te worden. De pioniersgeest van het begin mogen we niet kwijtraken.' Hoe denkt Van 't Hullenaar dat klaar te spelen? 'Door de combinatie van grote zalen en intieme theaters. Met grote publieksfilms als *Zlatan* naast artistieke en eigenzinnige pareltjes als *A Strange Love Affair with Ego* voor de kenner. Het IDFA was, is en blijft tegendraads en experimenteel.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 50.000 euro

De Ateliers: het sterken van de artistieke ruggengraat

Zoals elk jaar namen ook in 2015 tien nieuwe nationale en internationale jonge kunstenaars hun intrek in een atelier bij De Ateliers. Ze werden geselecteerd uit bijna zevenhonderd aanmeldingen. De jonge kunstenaars krijgen niet alleen een royale werkruimte, maar vooral intensieve begeleiding. 'Elke dinsdag klopt een (internationaal) ervaren kunstenaar op de deur, om het werk van vakgenoot tot vakgenoot met de jonge deelnemer te bespreken,' aldus Bregje van Woensel, onder meer fundraiser van De Ateliers.

Een groep van circa twintig kunstenaars (tien 1^e jaars en tien 2^e jaars) vindt onderdak in het monumentale pand aan de Amsterdamse Stadhouderskade. Zij hebben gemeen dat ze de visuele kunst "in brede zin" zijn toegedaan. De talenten krijgen twee jaar de tijd zich te ontplooien. 'We helpen ze een vocabulaire en een sterke ruggengraat te ontwikkelen voor een artistieke carrière,' vertelt Van Woensel. Dat de formule werkt, bewijzen internationaal doorgebroken oud-deelnemers als Marlene Dumas, Joep

van Lieshout, Thomas Houseago, Aernout Mik, Robert Zandvliet, Urs Fischer en Matthew Monahan. De Ateliers probeert een gezonde balans te vinden tussen ondersteuning door de overheid en eigen werving van middelen. Daarom heeft De Ateliers in 2005 de stichting Atelier Support Fund (ASF) opgericht. Het ASF werft geldmiddelen om de continuïteit van de werkzaamheden van De Ateliers te waarborgen. Het richt zich daarbij tot particulieren, bedrijven, fondsen en instellingen. 'Het is een trouwe en betrokken groep die De Ateliers substantieel steunt,' aldus Van Woensel. 'De relatie met Dioraphte bestaat inmiddels vier jaar. In 2015 droeg het fonds 30 duizend euro bij. Het fonds past echt bij ons, het heeft hart voor talentontwikkeling en zorgt dat we de lat hoog kunnen houden qua talent zonder een financiële drempel op te werpen.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 30.000 euro

Dioraphte Literatour Prijs: lezen is geen must maar een lust

'Het mooie is,' valt Gijs Schunselaar van het CPNB met de deur in huis, 'dat de Dioraphte Literatour Prijs het vlieg wiel is geworden van een hele campagne die in de volksmond de Boekenweek voor Jongeren heet.' Het streven is jongeren tussen de vijftien en achttien jaar niet het moeten lezen, maar de lust van het lezen te laten ervaren. Met 80.000 euro draagt Dioraphte substantieel bij, aldus Schunselaar. '45.000 euro daarvan is prijzengeld. De rest draagt bij aan de bredere campagne, waarin bijvoorbeeld schrijvers langs de scholen trekken. Dat de Literatour een goede snaar raakt, blijkt uit het feit dat inmiddels partijen als het Letterenfonds, Malmberg, Fonds 21 en het CJP aanhaken.'

Sinds 2011 verbindt Dioraphte haar naam aan de prijs die wordt toegekend aan de boeken die het beste aansluiten bij de belevingswereld van jongeren. Naast twee vakjury-

prijzen voor het beste Nederlandstalige boek en het beste vertaalde boek, is er ook een publieksprijs die door de jongeren zelf wordt toegekend.

In 2015 vond de Boekenweek voor Jongeren in maart plaats. Winnaar van het beste Nederlandstalige boek was Johan Faber met *De Veteraan, Eleanor & Park* van Rainbow Rowell won in de categorie vertaald en Jaap Robben kreeg voor *Birk* de publieksprijs. In 2016 valt de Boekenweek voor Jongeren in september. 'Dat sluit beter aan op het curriculum van de middelbare scholen. De ervaring leert dat docenten in maart niet nog een nieuw programma opstarten.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 80.000 euro

TF Jong, Oostblok

Het Nederlandse Theater Festival bestaat eigenlijk uit twee festivals. Natuurlijk is er het Theater Festival met elf dagen lang de beste voorstellingen uit het Nederlandse taalgebied, geselecteerd door een jury onder leiding van Ferry Mingelen. En aan de rafelranden van het grote festival floreert het Fringe Festival, met open inschrijving voor niet-gesubsidieerde gezelschappen, gericht op een avantgardistisch publiek. Ongeveer een vijfde van de producties is van internationaal signatuur. 'Met Fringe willen we het experiment aanjagen,' legt algemeen directeur Jeffrey Meulman uit. 'Daar is steeds minder ruimte voor, omdat iedereen afgerekend wordt op bezoekersaantallen.'

Het Nederlands Theater Festival in deze vorm bestaat nu tien jaar. Bijna vanaf het begin is Dioraphte erbij betrokken. In 2015 doneerde het fonds 35 duizend euro. Een deel daarvan (vijfduizend euro) is gekoppeld aan de

Dioraphte Fringe Award. Dit jaar won de voorstelling Futurists van Futurists. Naast de Award won het gezelschap een speelplek op het National Arts Festival 2016 in Grahamstown (Zuid-Afrika) en op een nader te bepalen internationaal Fringe Festival.

Volgens Meulman groeit het Theater Festival nog steeds. 'We zitten nu rond de 25 duizend bezoekers per jaar. Elke zaal die erbij komt, levert weer nieuwe bezoekers op. Als we Carré zouden hebben, krijgen we die ook vol. We denken ook aan arrangementen. Daarin nemen we een voorbeeld aan het International Film Festival Rotterdam, waar bezoekers vaak meerdere voorstellingen per dag zien. We willen naar de 40 duizend bezoekers.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 35.000 euro

Het Festival van de Nederlandse Dansdagen toont jaarlijks de *state of the art* van de Nederlandse dans. Ook in 2015 stond het eerste weekend in oktober in Maastricht in het teken van de dans. Niet alleen waren er de meest in het oog springende dansproducties van het seizoen te zien, maar ook bijzondere producties uit het verleden en eigen, door de Nederlandse Dansdagen geïnitieerde producties. Dansmakers worden uitgedaagd met partners uit binnen- en buitenland voorstellingen te creëren in een spannende context. Bijvoorbeeld in combinatie met andere disciplines, of rond prangende maatschappelijke thema's. 'Wij vieren en stimuleren het hele palet van de Nederlandse dans,' vertelt general manager Jantien Plooi. 'Van Het Nationale Ballet met Hans van Manen tot urban en hiphop. In drie dagen kan je alles zien wat er speelt. En dat is veel, want Nederland is toonaangevend op het gebied van de dans.'

De Nederlandse Dansdagen zijn voor slechts tien tot twintig procent gesubsidieerd door de gemeentelijke en provinciale overheid. Het overgrote deel van het geld komt uit kaartverkoop, opdrachten en van vermogensfondsen. Dioraphte droeg in 2015 30 duizend euro bij. Vijfduizend euro daarvan is gealloceerd aan de Dioraphte Dansprijs. Een jury van internationale programmeurs kent de prijs, waaraan vijf duizend euro is verbonden, toe aan een choreograaf wiens werk in de programmering van de Nederlandse Dansdagen is opgevallen en een internationale potentie heeft. De prijs wordt besteed aan de internationale promotie van de voorstelling.

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 30.000 euro

Ontwerp © Esther Noyons, foto © Annaleen Louwes

Prinses Christina Concours: hart voor jonge muzikanten

'Het doel van het Prinses Christina Concours is kinderen stimuleren om muziek te maken en de ontwikkeling van jonge talenten,' vertelt directeur Feyo Sickinghe kort en bondig. In den beginne (1967) was het een puur klassiek concours, inmiddels zijn er ook concoursen jazz en compositie. Het klassieke concours voltrekt zich elk jaar, de twee anderen wisselen elkaar jaarlijks af. Na regionale voorrondes in het hele land vinden de halve finale en finale plaats in Den Haag.

En dan begint het pas, aldus Sickinghe. 'Onze finalisten krijgen serieuze begeleiding op allerlei gebied. Ze leren zich presenteren en hoe je je moet voorbereiden. We bieden ook ondersteuning bij het vinden van een goede docent of een nieuw instrument. Bovenal krijgen de prijswinnaars veel gelegenheid podiumervaring op te doen. Het concours organiseert ongeveer 1.500 podiumbeurten per jaar. Zo toeren ze bijvoorbeeld met de zogenoemde Classic Express langs Nederlandse basisscholen. In deze "enige rijdende concertzaal ter wereld" worden jaarlijks meer dan driehonderd concerten gegeven, waarvan 125 voor het speciaal onderwijs. Daardoor zijn inmiddels meer dan honderdduizend kinderen in aanraking gekomen met klassieke muziek. Een deel van de 50 duizend euro van Dioraphte is aangewend om de enorme trailer van de Classic Express op de weg te houden. Het Prinses Christina Concours is sowieso voornamelijk aangewezen op particulier geld; de overheid draagt slechts zo'n 15 procent bij.

Dat de prijswinnaars zich lang betrokken voelen, zegt iets over de warmte en betrokkenheid van het concours. Voormalig winnares Nora Fischer zei daarover: 'Het Prin-

ses Christina Concours heeft echt hart voor het op gang helpen van jonge muzikanten: in plaats van dat je een prijs en een bos bloemen krijgt, en dat je achteraf weinig meer hoort, kwam ik haast niet meer van ze af...' In 2017 viert het Prinses Christina Concours haar vijftigjarig bestaan en zullen bijzondere activiteiten worden georganiseerd om nog meer kinderen te stimuleren muziek te gaan maken en zich te ontwikkelen.

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 50.000 euro

Bestedingen vijf werkgebieden

In 2015 deed Dioraphte 188 toekenningen voor een totaalbedrag van 12.181.608 euro.

€
Sociale Initiatieven in Nederland,
41 projecten voor een
totaal van 1.630.193 euro

€
Mens en Natuur,
4 projecten voor een
totaal van 1.537.413 euro

€
Podiumkunsten,
37 projecten voor een
totaal van 1.169.914 euro

€
Cultureel erfgoed,
25 projecten voor een
totaal van 1.444.364 euro

€
Wetenschap en Onderwijs,
10 projecten voor een
totaal van 1.016.266 euro

€
Sociale Initiatieven in Afrika,
71 projecten voor een
totaal van 5.383.458 euro

Met Dioraphte Mens en Natuur ondersteunen we instellingen die projecten met een hoge kwaliteit hebben op het gebied van natuurbehoud en behoud van biodiversiteit, zowel in Nederland als in Afrika.

African Parks: 'It matters, voor mens en dier'

De natuurbeschermingsorganisatie African Parks heeft het mandaat over tien parken. Het streven is dat het er in 2020 twintig zijn. Daarvoor is geld nodig, veel geld. Fundraiser Sophie Vossenaar heeft een schone taak voor de boeg.

Ik heb een prachtige baan,' concludeert Sophie Vossenaar aan het eind van het gesprek. 'It matters, zowel voor dieren als voor mensen. Dat geeft zeer veel voldoening.' Sinds drie jaar is Vossenaar funding director Europe voor African Parks. In die jaren steeg de begroting van 17 miljoen naar 30 miljoen euro. 'Fundraisers zit onze organisatie in het bloed,' legt Vossenaar uit, 'iedereen draagt zijn steentje bij.' De oorsprong van African Parks ligt bij Paul Fentener van Vlissingen. Of beter bij vier Afrikanen die de ondernemer/filantroop warm maakten voor het plan verwaarloosde natuurparken te gaan beheren. Het eerste park dat onder beheer kwam, was het Majete Wildlife Reserve in Malawi. De verwerving in 2015 van de mandaten over Liwonde National Park en Nkhotakota Wildlife Reserve maken de tien vol. Samen zijn de parken goed voor zes miljoen hectare land in zeven Afrikaanse landen.

Mandaat

Zodra African Parks een mandaat heeft verworven, treedt het business plan in werking. Vossenaar: 'De procedure is: eerst het *wildlife* veiligstellen. Met name via de training en de uitrusting van de rangers. Soms komt er een hek om het park. Dan volgt de herintroductie van de diersoorten. Dan monitoren we hoe de populatie zich ontwikkelt. Wat zijn de mogelijkheden voor het toerisme?' Steeds zoekt African Parks samenwerking met de overheid en beoogt een *emotional ownership* door omwonenden. Op de lange termijn zijn ook zij gebaat bij natuurbeheer. 'Via *environmental education* leggen we uit wat we doen,' vertelt Vossenaar. 'We bouwen scholen, kopen tablets voor digitaal onderwijs. Met een kleine 150 werknemers per park zijn we bovendien vaak een grote werkgever in de regio.'

Stroperij

Stroperij is en blijft de grootste bedreiging: hoorn van de neushoorn voor de Vietnamese markt en ivoor van de olifant voor de Chinese markt. Om stroperij tegen te gaan worden de rangers goed getraind en uitgerust met wapens, auto's en soms een helikopter. Het is gevaarlijk werk. In 2015 verloren vijf rangers van African Parks het leven in de strijd tegen stropersbendes. Een andere bedreiging is de armoede. De omwonenden hebben simpelweg behoefte aan proteïne. Er wordt gejaagd en gevestigd. Neem de Bangwuelu Wetlands in Zambia, het park waar Dioraphte in 2015 160 duizend euro aan doneerde. 'In het gebied leeft onder meer de grootste populatie black lechwe antilopen. Maar ook wonen er 50 duizend mensen, verdeeld over zes chiefdoms. De bewoners waren het gebied aan het leegeten door jacht en overbevissing. Om dat tegen te gaan, moesten we het vertrouwen winnen van de chiefs. We hebben hen betrokken bij het beheren van hun omgeving en hen weten te overtuigen van het belang van een visverbod van een paar maanden per jaar. Gelukkig zien ze nu dat de visstand zich herstelt. Ook goed nieuws is dat de black lechwe populatie in de afgelopen twee jaar met twintig procent is gegroeid.'

Ambitie

De steun van Dioraphte aan de wetlands in Zambia stopt. Het fonds concentreert zich in de toekomst op vijf Afrikaanse landen: Ethiopië, Kenia, Oeganda, Zuid-Soedan en Malawi. In dat licht moet de bijdrage van 595 duizend euro aan het pas onder management gekomen Nkhotakota Wildlife Reserve in Malawi gezien worden. Het zal niet de laatste toevoeging aan de portfolio zijn; African Parks heeft ambitieuze plannen. Het streven is in 2020 het mandaat over twintig parken te hebben. Er zit een gegronde reden achter deze brandende ambitie: de snelle bevolkingsgroei in Afrika. 'We moeten nu doorpakken,' meent Vossenaar. 'Anders zijn de gebieden die we willen beschermen straks bewoond.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 595.000 euro

Elk kind in Nederland moet eenmaal in het Nationale Park de Hoge Veluwe zijn geweest. Dat vindt natuurlijk ook fondsenwerver Henk van Hierden. 'Het Park bevat meer dan alleen grofwild als herten, moeflons en wilde zwijnen. Het is een broeiest van biodiversiteit met bijzondere planten, vlinders, amfibieën en klein wild. Bovendien staat in het centrum van het Park het Museonder en is het Jachthuis Sint Hubertus, dat architect Berlage ooit voor het echtpaar Kröller-Müller bouwde, een prachtig Rijksmonument.'

Het Park voorziet bijna volledig zelf in de exploitatie, met entreegelden, erfpachtopbrengsten, verkoop van producten, verhuur van fietsen (niet de Witte Fietsen, want die zijn gratis) en rondleidingen. Alleen voor speciale projecten benadert het park externe geldschietters als fondsen en overheden.

'Zo is er een grote spronginvestering nodig voor het nieuwe hart van het Park,' vertelt Van Hierden. 'Het bestaande hart met het Museonder en het parkrestaurant is aan vernieuwing toe. Er komt een Landhuis met daarin het nieuwe restaurant, de parkwinkel, educatieruimtes en ontvangstruimtes voor groepen en scholen. Onder de meer dan een half miljoen bezoekers die we jaarlijks binnen krijgen, zijn meer dan vijftigduizend scholieren.'

Een andere investering die nodig was, was het herstel van het Deelense Veld. Dit 450 hectare grote heidegebied is qua omvang en natuurwaarde uniek voor Nederland. De veiligheid van de fietsers en de afwatering van het gebied vroegen om verbetering. 'Met de forse bijdrage van Dioraphte hebben we de oorspronkelijke loop van de heidebeken hersteld, waardoor het water beter weg kan. Tegelijkertijd zijn de fietspaden verbreed en is het asfalt door beton vervangen. Het donkere asfalt werd in de zomer ontzettend warm, waardoor de hagedissen er graag op lagen en vaak door fietsers overreden werden. De warmte boven het pad was bovendien een barrière voor vlinders. Het brede betonnen fietspad komt dus niet alleen de veiligheid, maar ook de biodiversiteit ten goede.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 600.000 euro

Foto: Deelense Veld fietspad

In 2015 rondde duizenden vrijwilligers het laatste veldwerk af voor de nieuwe VogelAtlas. Samen lokaliseerden en telden zij alle broedvogels en vogels die in de winter in Nederland verblijven. Coördinator van dit immense werk is Sovon Vogelonderzoek Nederland. De vereniging staat nu opnieuw voor een monnikenwerk: het beheer, de analyse en de interpretatie van gegevens. En natuurlijk de publicatie van de resultaten.

De VogelAtlas verschijnt in november 2018. Directeur Theo Verstrael heeft berekend dat alleen al aan veldwerk 55 mensjaren in de atlas gaan zitten. 'Al die vrijwilligers dragen bij zonder dat er iets tegenover staat. Uit liefde voor de vogels.' Deze atlas is de vierde in een reeks die al in 1979 begon. Die opeenvolging maakt de voor- en achteruitgang van soorten zichtbaar. Ook wordt in de atlas het waarom van de ontwikkelingen geanalyseerd. Daarmee levert de publicatie een schat aan informatie die van nut is voor natuurbeheer en -beleid, ruimtelijke ordening, vogelbescherming en de gevolgen van klimaatverandering.

Sovon werkt normaal gesproken in opdracht van overheden en andere opdrachtgevers. De vogelatlas is een eigen initiatief, met een eigen financiering. Naast Vogelbescherming Nederland participeren overheden, bedrijven, particulieren en fondsen. Met 80.000 euro leverde Dioraphte in 2015 een substantiële bijdrage, aldus Verstrael. 'Dioraphte is een nieuwe partner. In Nederland is het veel makkelijker geld te krijgen voor bescherming dan voor onderzoek. Dioraphte schrikt daar niet van terug. Het is een club die ons snapt.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 80.000 euro

Sociale Initiatieven

Stichting Dioraphte Sociale Initiatieven richt zich op Nederland en Afrika. De kernlanden in Afrika zijn: Ethiopië, Kenia, Oeganda, Zuid-Soedan en Malawi. De nadruk ligt op donaties aan sociaal-maatschappelijke projecten. Daarmee steunt Dioraphte mensen die in (relatieve) armoede en/of isolement leven.

Free Press Unlimited: 'Opleiden van nieuwe generatie journalisten in Ethiopië'

De journalistiek in Ethiopië is ingewikkeld én volop in ontwikkeling. Om de basis te versterken start de Jimma Universiteit in september 2016 met een bachelor en master Journalistiek. Vanuit Nederland ondersteunen de Universiteit van Amsterdam en Free Press Unlimited dit proces. Projectcoördinator Bethel Tsegaye vertelt over het hoe en waarom.

Toegang tot betrouwbare informatie voor mensen over de hele wereld, maar met de nadruk op ontwikkelingslanden.' Bethel Tsegaye is kort maar krachtig over de doelstelling van Free Press Unlimited. De organisatie is actief in 36 landen, waaronder in Ethiopië. De eerste contacten dateren uit 2008, toen Free Press Unlimited betrokken was bij het opzetten van een community radio station aan de Jimma University en het trainen van radiomedewerkers. Vanuit dat verleden riep de universiteit in 2015 opnieuw de hulp in van Free Press Unlimited. Het toeval wilde dat Bethel Tsegaye, Amerikaanse met Ethiopische roots, twee jaar daarvoor in dienst was gekomen van Free Press Unlimited. 'Eerlijk gezegd was mijn eerste doel om in Ethiopië te werken. Mijn ouders zijn daar geboren en de persvrijheid is erg gelimiteerd. De democratie is fragiel. De meeste media zijn staatseigendom en de private initiatieven overleven vaak niet door repressie en ontmoediging.'

Achterstand

Om als pers in die moeilijke context te manoeuvreren is goed journalistiek onderwijs nodig, weet Tsegaye. En dat ontbreekt momenteel. 'Ethiopië kent een gebrek aan deskundige leerkrachten en een achterstand in het benutten van nieuwe technologieën. Journalistieke opleidingen zijn vaak weinig op de praktijk gebaseerd. Afgestudeerde journalisten mogen dan wel een papiertje hebben, vaak missen zij de vaardigheden om professionele journalistiek te bedrijven.'

Met financiële steun van Dioraphte (145 duizend euro) en eigen expertise gaat Free Press Unlimited bijdragen aan het verbeteren van het journalistiek onderwijs op de Jimma University via het opzetten van een nieuw journalistiek curriculum. Daartoe heeft Free Press Unlimited

op haar beurt de hulp ingeroepen van de Universiteit van Amsterdam. De drie organisaties leggen zich samen toe op de ontwikkeling van een bachelor en een masters Journalistiek. 'Het is geen copy/paste van het UvA-curriculum,' legt Tsegaye uit. 'De Ethiopische cultuur is erg anders, de regels zijn anders. Kritiek op de regering is riskant. Je kan de bak in draaien of gemolesteerd worden. Een Ethiopische journalist moet leren binnen welke marges hij verslag kan doen, en hoe hij zijn kritiek kan verpakken.'

Mobieltjes

Onderdeel van het curriculum is het zogenoemde community-based journalism. Een belangrijk instrument daarbij is de app StoryMaker. 'StoryMaker app is ontwikkeld door Free Press Unlimited in samenwerking met The Guardian Project and Small World News,' vertelt Tsegaye. 'De app combineert veiligheid met montagesoftware en een lesprogramma journalistiek. Zo verbeteren de verhalen die met mobiele telefonie gebracht worden. Als er iets gebeurt, is er altijd wel iemand met een mobieltje aanwezig. De beelden uit Syrie die wij dagelijks in het nieuws zien, zijn steeds vaker afkomstig van mobiele telefoons. Daardoor weten we wat er speelt.'

Continuïteit

De donatie van Dioraphte stelde Free Press Unlimited in staat in Ethiopië aan de slag te gaan. 'Maar het gaat natuurlijk om continuïteit,' zegt Tsegaye. 'Daarom is het goed dat leerkrachten van de universiteit worden bijgeschoold in hun kennis en vaardigheden om een nieuwe generatie journalisten op te leiden. Zo ontstaat er op de lange termijn een nieuwe generatie journalisten, die goed is voorbereid op de praktijk in Ethiopië.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 145.224 euro

Vaak zijn het korte berichten in de marge van de krant: **mensen die weken, soms maanden, dood in huis liggen.** Het is maar een topje van de ijsberg. Stichting Eenzame Dood vraagt daarom aandacht voor het toenemende maatschappelijk probleem van eenzaamheid in de laatste levensfase en eenzaam sterven. Door vrijwilligers te scholen, gastcolleges te geven en lezingen te organiseren wil de stichting deze problematiek aan de orde stellen.

In 2015 vroeg en kreeg de stichting van Dioraphte een donatie van 2.225 euro. 'Een groot deel van het bedrag gaat naar het opleiden van vrijwilligers,' vertelt bestuurslid Mark Brussen. 'Je moet heel sterk in je schoenen staan om dit werk te doen. Daarom leiden we de begeleiders eerst goed op voordat we ze in contact brengen met eenzame mensen in hun laatste fase.'

Via het Leger des Heils, buurtcentra, ziekenhuizen en huisartsen komt de stichting in contact met de doelgroep: dak- en thuislozen, illegalen, zorgmijders, oudere eenzamen. Brussen vertelt over het levenseinde van Ada: 'Ze verbleef in De Wending in Apeldoorn, een centrum van het Leger des Heils voor mensen met een alcohol-, drugs- of gokverslaving. Ada was 50 jaar en verslaafd. Ze zei: "Ik ga niet dood aan kanker, maar aan eenzaamheid." Ze zocht twee mensen die ze kon vertrouwen, die haar regelmatig konden bezoeken. We hebben haar wekelijks begeleid tot aan haar overlijden, met alle problematiek die haar verslaving tot aan het eind met zich meebracht.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 2.225 euro

Defence for Children zet zich in voor de rechten van de **meest kwetsbare kinderen in Nederland.** Het kloppend hart van de stichting is de individuele rechtshulpverlening die wordt verleend vanuit de Kinderrechtenhelpdesk. Via de helpdesk biedt Defence for Children juridische ondersteuning aan kinderen, ouders, advocaten en hulpverleners in zaken waarbij kinderrechten in het geding zijn. In 2015 doneerde Dioraphte 50 duizend euro aan de Kinderrechtenhelpdesk. In hetzelfde jaar kwamen 1050 telefoontjes en mailtjes binnen met verzoeken om bijstand. 'De steun van Dioraphte is essentieel voor de Kinderrechtenhelpdesk. Het is een soort antenne voor schending van kinderrechten,' vertelt programmamanager Martine Goeman. Zeshonderd verzoeken betroffen Kinderrechten & Migratie, de afdeling waarop Goeman werkzaam is. 'Als er veel telefoontjes tegelijk binnenkomen dan weet je dat er ergens iets goed mis zit.'

Goeman geeft een voorbeeld. 'Begin juli 2015 belden tientallen kinderen uit het asielzoekerscentrum in Almelo

met de Kinderrechtenhelpdesk. Zij dreigden te moeten verhuizen naar andere opvanglocaties in het land, omdat het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) de opvanglocatie in Almelo wil gaan gebruiken voor de huisvesting van aankomende asielzoekers. Daarmee verliezen de kinderen in één klap hun vertrouwde omgeving, hun sociale netwerk en hun school.'

Defence for Children zocht voor de kinderen (in totaal 52) een goed advocatenkantoor. Het kwam uiteindelijk tot drie zittingen. Ook werden Kamervragen gesteld. Uiteindelijk gaf de rechter de kinderen (nog) geen gelijk omdat de organisatorische belangen van het COA voor de belangen van kinderen zouden gaan. Goeman: 'Defence for Children gaat in hoger beroep. Kinderen mogen niet als pingpongballen door het land verhuizen. Dat schaadt hun ontwikkeling op een ernstige manier.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 50.000 euro

Foto: Actie verhuizing Almelo, © Defence for Children

One Acre Fund: duizenden boeren werken zich uit de armoede

Toen ik acht jaar geleden Henk van Stokkom van Stichting Liberty (rechtsvoorganger Dioraphte, red.) ontmoette, ondersteunden we vierduizend kleine boeren,' begint Adrew Youn, directeur van One Acre Fund. 'Nu zijn dat er 400 duizend.' De door hem opgerichte organisatie richt zich op kleinschalige boeren in Oost-Afrika. Het model dat de stichting daarbij gebruikt omvat vier diensten: financiering, distributie van zaad en (kunst)mest, training in agrarische technieken en advies bij het vermarkten van de oogst. Het gevolg is dat de boeren zichzelf en hun familie blijvend uit de armoede werken. En hun directe omgeving profiteert mee.

De snelle groei van het aantal boeren dat profiteert van One Acre Fund is mede te danken aan twee projecten waaraan Dioraphte in 2015 200 duizend euro "per stuk" doneerde: het Malawi Expansie Project en het Kenia Expansie Project. Youn: 'In Malawi zijn we eerst een pilot gestart met 939 boerenfamilies. Toen die een succes

bleek, wilden we het model verder uitrollen. Dankzij Dioraphte ondersteunen we inmiddels meer dan tweeduizend boerenfamilies in Malawi, waaronder zeventuizend kinderen.' Kenia is het eerste land waarin One Acre Fund actief werd. Door het model ook in de Nyanza provincie te introduceren worden nog eens 3300 boeren geholpen. 'Hoewel we in Kenia al langer bezig zijn, zien we daar ook een groei van veertig procent.'

Waar het allemaal eindigt? Youn is ambitieus en zelfbewust: 'In 2020 ondersteunen we 1,25 miljoen boerenfamilies met vijf miljoen kinderen. Daarna gaan we verder. Het model heeft zijn waarde inmiddels bewezen. De enige beperking van de groei is geld. Daarom zijn we ook zo dankbaar voor de donaties van Dioraphte.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 400.000 euro

Max Maakt Mogelijk: 'We helpen mensen met complexe ellende'

'We helpen mensen die door noodlot als baanverlies, scheiding, ziekte of juridische verwickelingen in een uitzichtloze situatie zijn beland.' Aan het woord is Rogier de Haan, projectleider van Max Maakt Mogelijk. Mede dankzij 35 vrijwilligers helpt de dienst sinds december 2013 ongeveer honderd pechvogels per jaar uit de penarie.

We bestaan eigenlijk al veel langer,' vertelt Rogier de Haan. 'We hebben het stokje overgenomen van Stichting De Ombudsman. Sinds 2005 was een van de nevenactiviteiten van die stichting het project "Op recht betrokken", in de wandelingen ook wel De Soresdienst genoemd. Daarin werden mensen geholpen die door allerlei oorzaken de regie over hun leven waren kwijtgeraakt. Vanaf het prille begin was Stichting Dijkverzwaring (rechtsvoorganger van Dioraphte, red.) een van de financiers. In 2013 startte ik samen met Jeanine Janssen de MAX Ombudsman. Toen niet lang daarna de stekker uit Stichting De Ombudsman werd getrokken, dreigde De Soresdienst ook om te vallen.

Doorn

Dat was een doorn in het oog van Henk van Stokkom van Dioraphte (Dijkverzwaring),' weet De Haan. 'Hij bracht ons in contact met Adessium Foundation.' Met een grote wil om door te gaan gingen de drie partijen om tafel. Omdat een activiteit als De Soresdienst zich moeilijk verhoudt tot de Mediawet, werd besloten De Soresdienst niet onder te brengen bij Omroep Max, maar bij de stichting Max Maakt Mogelijk. Alle drie de partijen beloofden 80 duizend euro per jaar in De Soresdienst te steken.

We stelden een nieuw projectplan op, gericht op mensen die "robuuste" hulp nodig hadden. 'Het mooie was dat we konden putten uit de poel van vrijwilligers die voor stichting De Ombudsman werkten,' aldus De Haan. Ongeveer 35 man, kriskras door het hele land, stonden te popelen om door te gaan. Van Maastricht tot Groningen, van Wemeldingen tot Almelo. Die hebben we aangevuld met nieuwe mensen. De vrijwilligers hebben verschillende achtergronden: maatschappelijk, juridisch, zorg, financieel. Een rentenierende ondernemer. Twee cliëntcoaches voeren de regie en onderhouden voortdurend contact.'

Complexe ellende

Max Maakt Mogelijk greep de doorstart aan voor een moment van introspectie. Waar zijn we goed in? Wie kunnen we het beste helpen? Maar ook: wie niet? 'Mensen die vooral psychische problemen hebben bijvoorbeeld kunnen beter bij een specialist aankloppen. Wij richten ons meer op mensen met complexe ellende. Mensen bijvoorbeeld die door een scheiding geen dak meer boven hun hoofd hebben.' De Haan geeft een ander voorbeeld: 'Een man verhuisde een aantal jaren geleden naar de oostkust van Spanje. Zijn dochter en zijn kleinkinderen woonden daar. Helaas raakten ze gebrouilleerd, waarna de dochter naar Cuba vertrok. Eenzaam en met een slechte gezondheid bleef hij achter. Al snel kwam hij berooid in een Spaans verzorgingstehuis, waar hij niemand verstond. Kortom, hij kwijnde weg tot een oude vriend van hem met Max Maakt Mogelijk belde. Of we hem terug naar Nederland konden halen. Na het oplossen van een hoop bureaucratisch gedoe hebben we iemand naar Spanje gestuurd die de man mee naar Nederland heeft genomen. Nu zit hij in een verzorgingstehuis in Limburg, in de buurt van zijn oude vrienden.'

Kick

Volgens De Haan krijgt Max Maakt Mogelijk dingen voor elkaar door de vrijheid van handelen die ze heeft. 'Hulpinstanties zijn beperkt door allerlei kaders en regels, wij veel minder. Het verzorgingstehuis wijst naar het zorgkantoor, en die wijst weer naar de zorgverzekeraar. Wij breken door de bureaucratische cirkels heen. Elke keer als dat lukt, geeft dat een enorme kick.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 80.000 euro

ICDI: monitoren van psychosociaal welzijn van vijfjarigen

ICDI (International Child Development Initiatives) richt zich op een gezonde psychosociale ontwikkeling van kinderen die opgroeien in moeilijke omstandigheden. Een tiental jaar geleden begon het ICDI met het ontwikkelen van een instrument dat het psychosociale welzijn van kinderen kon meten. Van meet af aan steunde Liberty als rechtsvoorganger van Dioraphte de ontwikkeling van de UPSI-5: Universal Psychosocial Indicator of Five-Year-Old Boys and Girls.

‘Je kan UPSI-5 zien als een aanvulling op indicatoren die gericht zijn op het fysieke welzijn van kinderen,’ legt ICDI-directeur Mathijs Euwema uit. ‘Overheden en instanties kunnen ermee monitoren hoe het staat met het psychosociale welzijn van jonge kinderen in een bepaald gebied.’ UPSI-5 is de afgelopen twee jaar, ook met steun van Dioraphte, in Zuid-Afrika in de praktijk gebracht. Meer dan tweeduizend kinderen op negentig scholen in vier provincies participeerden in het onderzoek. Een van de conclusies was dat de psychosociale ontwikkeling van een kwart van de vijfjarigen zorgelijk is. Deze en andere

bevindingen zijn in een slotbijeenkomst overgedragen aan kinderrechtenorganisaties en overheden.

Qua gebruik waren de ervaringen positief, voor ICDI het sein om het instrument onder de noemer “UPSI-5 and its Global Relevance” breder in te zetten, en wel in Ethiopië, Nepal en Nicaragua. Het totale project is begroot op 250.000 euro. In eerste instantie doneerde Dioraphte honderdduizend euro om het instrument te kunnen toepassen in Ethiopië. ‘Daar zijn we heel blij mee,’ aldus Euwema. ‘Maar weinig donoren investeren in onderzoek en innovatie. Dioraphte schrikt daar niet voor terug.’ Natuurlijk neemt het ICDI de Zuid-Afrikaanse ervaringen mee naar Ethiopië. ‘We gaan vanaf het begin de overheden erbij betrekken. Ook willen we op basis van uitkomsten meteen praktische verbeteringen in de situatie van de vijfjarigen aanbrengen.’

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 100.000 euro

Vereniging Spierziekten Nederland: patiënt is weg kwijt in woud van regelingen

De Vereniging Spierziekten Nederland (VSN) is een vereniging van en voor mensen met een spierziekte. Spierziekten Nederland heeft ruim 8.400 leden. De vereniging ondersteunt momenteel mensen met 123 verschillende neuromusculaire ziektebeelden. Mensen met een spierziekte zijn noodgedwongen grootgebruikers van sociale regelingen, hulpmiddelen, voorzieningen en aanpassingen.

In 2015 viel voor de VSN veel te informeren, adviseren en ondersteunen. Alleen al vanwege de zeer omvangrijke bezuinigingen van het kabinet Rutte en de ingrijpende stelselwijziging in de zorg. De gevolgen voor mensen met een ernstige progressieve spierziekte zijn desastreus, aldus directeur Marcel Timmen. ‘Vroeger had je recht op allerlei zorg en hulpmiddelen. Sinds de stelselwijziging wordt veel meer van de patiënt zelf verwacht. Die moet meer “eigen regie en eigen kracht” aan de dag leggen. In de praktijk betekent dat dat meer zorgtaken bij partner, kinderen en burens terecht komen. Pas in de laatste instantie springt de gemeente bij.’

Een ander gevolg van de stelselwijziging is dat kennis over zeldzame ziektebeelden en de gevolgen van deze ziektebeelden bij de uitvoeringsorganisaties geheel verdwenen is. Daardoor is het voor mensen met een spierziekte vaak een hopeloze missie tijdig de juiste zorg en hulpmiddelen te krijgen. ‘De patiënt is vaak letterlijk de weg kwijt in de regelingen,’ aldus Timmen.

Om de leden in deze doolhof de weg te kunnen wijzen, vroeg en kreeg VSN 50 duizend euro van Dioraphte, voor het project Hulpmiddelen en Sociale Voorzieningen. Het project behelst zowel collectieve belangenbehartiging als het informeren, adviseren en ondersteunen van VSN-leden. Timmen: ‘Denk daarbij aan telefonische en digitale spreekuren, de informatievoorziening via internet, ons verenigingsblad en ledenbijeenkomsten en aan beperkte rechtsbijstand. Ons uitgangspunt daarbij is dat leden in staat moeten zijn hun eigen problemen op te lossen.’

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 51.000 euro

North Star Alliance: gezondheidszorg per blue box

De missie van North Star Alliance is “om moeilijk bereikbare groepen te voorzien van blijvende toegang tot hoogkwalitatieve zorg”. Daarbij is een simpel maar in het oog springend concept bedacht: het blue box model oftewel medische klinieken in scheepscontainers. Tien jaar geleden groeide het besef dat vrachtwagenchauffeurs in Afrika vaak ziek waren, toen nog met name door het HIV-virus, en door hun mobiliteit ziektes verspreiden. De vraag was hoe ze te bereiken. Vrachtwagenchauffeurs zijn immers altijd onderweg. Het antwoord was: dan gaan we gewoon naar hun toe. Inmiddels staan de blue boxes in elf Afrikaanse landen en hebben in 2015 meer dan 250 duizend gezondheidssessies plaatsgevonden.

Maar dat is nog lang niet toereikend. North Star Alliance deed in 2015 met succes een aanvraag bij Dioraphte voor de financiering van een nieuwe blue box in Uganda. In Kampala om precies te zijn, aan de Northern Corridor, waarover vrachtwagens af en aan rijden. North Star

Alliance ontving honderdduizend euro, niet alleen voor een kliniek, maar ook voor een laboratorium. Ylse van der Schoot, de kersverse algemeen directeur, legt uit: ‘Het gaat om een uitgebreide versie van het blue box model met drie containers: een kliniek, een laboratorium en ruimte voor educatie en recreatie. We richten ons op de vrachtwagenchauffeurs en de sekswerkers die bij de truckstop parks zijn, maar ook op de omwonenden. Nieuw is dat we gaan proberen of we cliënten iets voor de services kunnen laten betalen.’

Kampala zal zeker niet de laatste plek zijn waar North Star Alliance een kliniek opent. ‘Ons streven is langs alle grote truckersroutes van Afrika blue boxes te plaatsen,’ aldus Van der Schoot. ‘We zitten nu vooral in het oosten en het zuiden, maar we kijken ondertussen ook naar West-Afrika.’

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 50.000 euro

Wetenschap en Onderwijs

Dioraphte Wetenschap steunt medisch wetenschappelijk onderzoek op de terreinen ouderdomsziekten, zeldzame ziekten, *neglected tropical diseases* en voedselzekerheid. Daarnaast steunt Dioraphte onderzoek naar malaria.

Dioraphte Onderwijs, actief in Ethiopië, Kenia, Oeganda, Zuid-Soedan en Malawi, focust zich op alfabetisering, basisonderwijs en vakonderwijs. Bij vakonderwijs is er een voorkeur voor medisch en agrarisch onderwijs.

Majete Malaria Project: 'We willen malaria met tachtig procent terugdringen'

Medisch entomoloog Willem Takken is internationaal befaamd vanwege zijn kennis over ziekten die door insecten en teken worden overgebracht. Dioraphte riep de "insectenprofessor" te hulp om te onderzoeken of een anti-malaria programma rond de Majete Wildlife Reserve in Malawi een positieve impact zou hebben op de volksgezondheid in de regio en op het park zelf.

'African Parks is een begunstigde van Dioraphte,' begint Willem Takken. 'Een van Dioraphte's financieringsvoorwaarden is dat de bevolking in de omgeving van de parken profiteert van de natuurbescherming. In lijn daarmee vroeg Dioraphte me een studie te doen naar de gezondheidsrisico's rond het park.'

Een van Takken's eerste acties was Michele van Vugt van het Academisch Medisch Centrum (AMC) bij het project te betrekken. 'Zij is specialist in tropische infectieziekten. Onze kennis vult elkaar perfect aan.' Samen begonnen ze in 2012 een haalbaarheidsstudie. Ze concludeerden dat het Majete Wildlife Reserve een prachtig project was, dat echter dreigde te mislukken als de malaria niet aangepakt zou worden. Takken: 'Het is heel simpel: als je landbouw of bosbouw of natuurbescherming wil plegen, moet je er wel voor zorgen dat de werkers vitaal zijn. Bovendien overtuig je de omwonenden eenvoudiger van het belang van het park als ze gezond zijn.'

Biologische bestrijding en muggengaas

Alleen al het beter toepassen van de WHO-filosofie – goed gebruik van klamboes en geneesmiddelen – zou de malaria met dertig procent terugdringen, zo berekenden Takken en Van Vugt. Daarnaast zouden aanpassingen aan de woonhuizen en het met biologische middelen bestrijden van de broedplaatsen een nog ingrijpendere reductie teweegbrengen. 'In de jaren zeventig is in de Negev woestijn de bacterie *Bacillus thuringiensis israelensis* ontdekt. Als je die op broedplaatsen van malariamuggen uitzet, dan verdwijnen ze. Dat is met veel succes toegepast in Kenia en Tanzania, maar nog nooit in Malawi.'

Het goede nieuws is dat de bevolking de bestrijding zelf ter hand kan nemen: het is niets anders dan het uitstrooien van poeder in stilstaand water en die actie in het broedseizoen van de malariamug een keer per twee weken herhalen.

Takken is erg enthousiast over het middel. 'Als je het goed gebruikt, leidt het tot malaria-eliminatie. Daarnaast worden de huizen van de mensen "mugdicht" gemaakt, door gaas voor de ramen te plaatsen en de openingen tussen dak en muren dicht te maken. Met beide methoden mikken we rond Majete op een reductie van tachtig procent.'

Uitrollen

Het project kost vier miljoen euro, bijna volledig gefinancierd door Dioraphte (dat al sinds de vorige eeuw programma's van Takken steunt), en neemt vijf jaar in beslag. Parallel aan het onderzoek worden vier jonge mensen opgeleid die het project elders kunnen uitrollen: een door het AMC ondersteunde Malawiaanse arts, een geostatisticus die in kaart kan brengen waar de dorpen liggen ten opzichte van de broedplaatsen van de malariamug, een entomoloog à la Takken zelf en een socioloog die de multiculturele aspecten van het omvangrijke project onder de loep neemt. In 2018 hoopt Takken zoveel gegevens te hebben verzameld om te kunnen bepalen welke combinaties van methoden het best werkt. Zijn goede klamboes voldoende? Of moeten klamboes gecombineerd worden met bestrijding van larven? Of klamboes met huisverbeteringen? Daarna is het de bedoeling dat de bevolking zelf de malariabestrijding ter hand neemt. Daartoe wordt een hele structuur opgetuigd. Takken: 'We trainen zogenoemde *health animators*, die eens per maand alle dorpsbewoners bijeenroepen en gezondheidsinformatie geven. Ze verdelen nieuwe klamboes onder de bevolking en net zo belangrijk: ze geven instructies over klamboegebruik en waarom je de openingen in je huis moet dichtmaken. En er zijn tien bushbikes aangekocht. Op de bagagedrager wordt het bestrijdingsmiddel naar het gebied gebracht. De health animators instrueren de omwonenden over de broedplaatsen en het juiste gebruik van het poeder. Persoonlijk ben ik ervan overtuigd dat het gaat werken.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE (VOOR VIJF JAAR) 4.177.991 euro

Leerstoel Tropische Fytopathologie: op zoek naar een resistent bananenras

Wageningen University en Research (WUR) heeft binnen een paar jaar een leidende rol in het mondiale bananen-onderzoek opgebouwd. Volgens de kersverse buitengewoon hoogleraar Tropische Fytopathologie Gert Kema stond Dioraphte aan de wieg ervan. 'Tot 2010 gaf een flinke donatie van Dioraphte de eerste push in het bananenonderzoek. Dankzij die push is de trein gaan lopen en werken we nu massaal aan de Panamaziekte, die wordt veroorzaakt door een bodemschimmel die de bananenteelt bedreigt.'

De afgelopen jaren is de kennis over de schimmel enorm toegenomen, maar een oplossing is nog niet gevonden. Dat is zorgelijk, want banaan behoort in ontwikkelingslanden tot de belangrijkste voedselgewassen. 'We proberen de epidemie af te remmen,' aldus Kema. 'Ondertussen zijn we op zoek naar een strategische oplossing. Die denken we te vinden in het maken van nieuwe resistente rassen.'

De nieuwe leerstoel Tropische Fytopathologie zal een belangrijke bijdrage aan die duurzame oplossing leveren. Dioraphte financiert de vijfjarige leerstoel met bijna 250 duizend euro per jaar. Naast buitengewoon hoogleraar Kema wordt daarvan ook een ervaren senior onderzoeker betaald. 'Samen kunnen we veel meer onderzoek aan dan ik alleen; oplossingsgericht onderzoek, waarvoor we overigens de nodige fundamentele basis leggen'. Naast het onderzoek leiden de twee veel (internationale) PhD-studenten op. 'Ze komen overal vandaan: Columbia,

Costa Rica, Ecuador, de Filipijnen, Indonesië... Zo verspreidt de kennis over de Panamaziekte zich over de wereld.' Kema schat dat de oplossing voor de Panamaziekte binnen tien jaar gevonden wordt. 'Zo'n onderzoeksprogramma kost nu eenmaal veel tijd. Opnieuw zet Dioraphte een trein in beweging die op termijn zijn bestemming zal bereiken.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE (VOOR VIJF JAAR) 1.232.584 euro

VSOP: perspectief van en voor mensen met zeldzame aandoeningen

De VSOP is de nationale koepel van patiëntenorganisaties voor zeldzame en genetische aandoeningen. In Nederland hebben ruim een miljoen mensen een zeldzame aandoening. Ongeveer tachtig procent is erfelijk. Veel van deze genetische aandoeningen manifesteren zich direct na de geboorte of in de vroege kindertijd. De ziektebeelden zijn zeer divers, vaak leidend tot invaliditeit en zeer progressief. Vanwege de zeldzaamheid ontbreekt bij medici vaak kennis en kunde voor diagnose, beloop en behandeling van de ziekte.

In 2015 doneerde Dioraphte – de relatie met VSOP gaat terug tot de vorige eeuw - 300 duizend euro ten gunste van het driejarige project Perspectief van Zeldzaam – Perspectief voor Zeldzaam. Het project heeft een tweeledig doel, legt directeur Cor Oosterwijk uit. 'Het perspectief van zeldzaam is het realiseren en continueren van het patiëntenperspectief bij het opstellen van kwaliteitsstandaarden voor de zorg voor mensen met een zeldzame aandoening. Het perspectief voor zeldzaam

draait om de ondersteuning van ouders met een kind met een zeldzame aandoening of syndroom, waarbij geen diagnose kan worden gesteld. Een tijdige diagnose kan bijdragen aan het voorkomen of beperken van onherstelbare gezondheidsschade.'

Dit deel van het project is een voor Nederland nieuw initiatief, namelijk het opzetten van het platform ZON voor kinderen met een mentale en/of fysieke aandoening, maar zonder diagnose. Oosterwijk: 'ZON richt zich op het vinden van een diagnose. Het platform biedt gezinnen de mogelijkheid tot lotgenotencontact en geeft toegang tot informatiebronnen die gewoonlijk alleen via aandoeningspecifieke patiëntenorganisaties ontsloten kunnen worden.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 300.000 euro

In 2003 richtte Fransje van der Waals, hoogleraar Global Health Education aan de Universiteit van Amsterdam, de Health[e]Foundation op. Ze koesterde de overtuiging dat accurate en state-of-the-art informatie essentieel is voor mensen in de gezondheidszorg, zeker in de ontwikkelingslanden. Het idee was en is via *blended learning* (een

combinatie van workshops en e-learning) zoveel mogelijk mensen op te leiden. Het principe werd voor het eerst toegepast in Uganda op het gebied van HIV-educatie voor artsen en verpleegkundigen. Al snel verbreedde het programma zich, en breidde het uit naar andere landen en naar andere aandoeningen.

Vanaf 2010 is Health[e]Foundation begunstigde van Dioraphte en in 2015 klopte Van der Waals weer met succes aan bij Dioraphte. Ditmaal met het verzoek om het Female and Family[e]Education project in Ethiopië te steunen. 'De sterftecijfers onder ongebooren en pasgeborenen kinderen in Ethiopië is hoog,' vertelt Van der Waals. 'Adequate zorg gedurende de zwangerschap, bevalling en de eerste maanden is erg belangrijk voor de gezondheid van zowel de moeder als de pasgeborenen. Helaas is de medische kennis onder aanstaande moeders in Ethiopië gering. Bovendien bevalt slechts een op de tien vrouwen onder toezicht oog van een vroedvrouw.'

Dioraphte doneerde 300 duizend euro voor een tweejarig programma. Daarvan worden achthonderd gezondheidswerkers (vroedvrouwen en artsen) getraind en vierduizend zwangere vrouwen van sms'jes voorzien. Van der Waals legt uit wat daar in staat: 'Zwangeren krijgen bericht over het belang van prenatale controles, wanneer ze het best naar de vroedvrouw kunnen gaan. Informatie over de groei van de baby, het belang van goede voeding. Wat wel en niet te doen en waarom. Maar ook vrolijke dingen hoor. Dat de bevalling eraan komt bijvoorbeeld.' Na de bevalling stoppen de sms'jes overigens niet. 'Dan komen de adviezen over borstvoeding, vaccinatie en voorlichting over anticonceptie, opdat de vrouwen niet te snel weer zwanger raken.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 300.000 euro

Wat is de invloed van de betrokkenheid van Westerse medici in een ziekenhuis in Kameroen? Het is de vraag die ten grondslag ligt aan het promotieonderzoek van Judith van de Kamp. In de twee jaar dat ze rondliep in het ziekenhuis zag ze ongeveer 150 blanken langskomen, sommigen voor een dagdeel, sommigen voor een halfjaar. 'Ik heb gekeken naar hun intenties, naar wat ze nu precies doen,' vertelt Van de Kamp. 'Maar meer nog hoe dat wordt ervaren door de Kameroense doktoren en verpleegkundigen. En naar de onbedoelde effecten van de aanwezigheid van "the whites". Ik analyseer de machtsdynamiek, de vooroordelen en de verborgen belangen.'

Van de Kamp is een zogenoemde buitenpromovendus aan de Amsterdam Institute for Social Science Research (aan de UvA). Dat houdt in dat ze haar proefschrift zonder aanstelling aan de universiteit en onbezoldigd schrijft. Daarom moest ze op zoek naar fondsen die haar onderzoek wilden financieren. 'Wat me opvalt is dat veel fondsen makkelijker doneren voor het veldwerk dan voor het schrijfwerk. Dat spreekt meer tot de verbeelding. Daarom was ik zo blij met de 7.500 euro die ik van Dioraphte kreeg voor het schrijven van mijn dissertatie.'

Inmiddels is Van de Kamp in de gelukkige omstandigheid dat ze een aanstelling heeft aan de UvA. Het staartje van het onderzoek kan ze nu bezoldigd schrijven. Ze verwacht eind 2016 te promoveren. Daarna hoopt ze voort te kunnen borduren op dit "geweldig interessante onderzoek". 'Ik denk dat mijn bevindingen exemplarisch zijn voor veel Afrikaanse ziekenhuizen. Maar om dat te kunnen zeggen is nog veel extra onderzoek nodig.'

TOEKENNING STICHTING DIORAPHTE 7.500 euro

Bestuur

Jacqueline Detiger, bestuurslid
Jacqueline Detiger studeerde Culturele Antropologie (Tufts University, Boston), Communicatiewetenschap (UvA) en volgde de postacademische opleiding Philanthropic Studies (VU). Zij werkte van 1992 tot 1999 bij het VSBfonds in Utrecht. Nu is zij consultant voor vermogensfondsen. Zij heeft ervaring met het opzetten van vermogensfondsen en het coachen van fondsbesturen.

Accountants
Lentink De Jonge

Nicolaas Zwikker, bestuurslid
Nico Zwikker begon zijn carrière in de advocatuur. Na vijf jaar stapte hij over naar (een van de rechtsvoorgangers van) ABN Amro. Daar bekleedde hij functies op het gebied van (risk)management, en ten slotte als Chief Compliance Officer. Sinds 2013 is hij als zelfstandig deskundige werkzaam op het gebied van compliance en integere bedrijfsvoering. Zwikker doceert aan het NIBE.

Financiën en financiële administratie
Jac's den Boer & Vink

Arnold Croiset van Uchelen, vice-voorzitter
Arnold Croiset van Uchelen studeerde filosofie en rechten in Groningen en is sinds 1989 advocaat. Hij werkte korte tijd in New York en Frankfurt. Vanaf 2000 is hij partner bij Allen & Overy Amsterdam, gespecialiseerd in financiële en ondernemingsgeschillen en hij leidde het kantoor van 2009-2015. Naast advocaat is hij onder meer voorzitter van de Raad van Toezicht van het Nexus Instituut.

Paul van den Hoek, voorzitter
Paul van den Hoek was van 1965 tot 2009 advocaat te Amsterdam (Stibbe). Hij was deken van de Nederlandse Orde van Advocaten (1981/1984), (deeltijd) hoogleraar ondernemingsrecht en als commissaris verbonden aan vennootschappen. Thans vervult hij enkele bestuursfuncties.

Bernard Uyttendaele, penningmeester
Bernard Uyttendaele studeerde bedrijfskunde in Antwerpen en de VS (Purdue University, MSIA). Hij was 20 jaar bestuurlijk actief in de liftensector en vervolgens de telecom markt. Sindsdien is hij betrokken bij het verandermanagement van organisaties en vervult hij een aantal toezichtfuncties. Van 2012 tot eind 2015 was hij directeur van de stichting War Child.

Onze adviseurs

Henk van Stokkom, operationeel directeur en adviseur Sociale Initiatieven en Wetenschap en Onderwijs
Henk van Stokkom werkte eerst in de internationale grondstoffenhandel, daarna voor een bedrijf dat een stichting financierde met activiteiten voor kinderen met een handicap in Zuid-Amerika. Vanaf 1995 werkte hij als zelfstandige voor beleggingsfondsen en vermogensfondsen. Sinds 2008 is hij uitsluitend actief voor vermogensfondsen.

Michaela van Wassenauer, adviseur Podiumkunsten en Mens en Natuur
Sinds haar afstuderen communicatiewetenschappen adviseert Michaela van Wassenauer publieksfondsen bij hun uitgavenbeleid op het gebied van kunst en cultuur. Zij is daarnaast bestuurder van een aantal private goededoelenfondsen op het gebied van onder meer cultuur, educatie en ontwikkelingshulp.

Antoon Ott, adviseur Cultureel Erfgoed
Antoon Ott studeerde kunstgeschiedenis en rechten in Leiden. Na zijn directeurschap van de stichting NedArt richtte hij het bureau Artilaw op. Dat adviseert onder meer overheden, stichtingen, musea, vermogensfondsen en particulieren op het snijvlak van kunst, cultuur en recht. Hij vervult diverse bestuursfuncties in de cultuursector en publiceert regelmatig over kunst en cultuur.

Financieel overzicht

In 2015 deed Dioraphte 188 toekenningen voor een totaalbedrag van 12.181.608 euro.

Podiumkunsten, 37 projecten voor een totaal van 1.169.914 euro

Grote toekenningen:

CPNB	80.000 euro t.b.v. 2015, 70.000 euro t.b.v. 2016
Holland Festival	75.000 euro

Mens en Natuur, 4 projecten voor een totaal van 1.537.413 euro

African Parks	595.000 euro
Southern African Wildlife College	262.413 euro
Nationale Park De Hoge Veluwe	600.000 euro
SOVON	80.000 euro

Cultureel Erfgoed, 25 projecten voor een totaal van 1.444.364 euro

Grote toekenningen:

Museum de Lakenhal	150.000 euro
Singer Memorial Foundation	100.000 euro
Museum Boerhaave	90.000 euro
Eye Film Instituut Nederland	90.000 euro
Joods Historisch Museum	80.000 euro
Sociaal Historisch Centrum voor Limburg	75.000 euro
Hendrick de Keyser	75.000 euro
Oranjehotel	75.000 euro

Kleinere toekenningen: Museum De Zwarte Tulp, Codart en het Koninklijk Kabinet voor Schilderijen Mauritshuis

Wetenschap en Onderwijs, 10 projecten voor een totaal van 1.016.266 euro

Grote toekenningen:

VUMC Fonds t.b.v. Alzheimer Centrum	415.029 euro (twee toekenningen)
VSOP	300.000 euro

Kleinere toekenningen: onder meer Addis Ababa University, UMC Utrecht, University College Utrecht en het Koninklijk Instituut voor de Tropen

Sociale Initiatieven in Nederland, 41 projecten voor een totaal van 1.630.193 euro

Grote toekenningen:

UAF	180.000 euro
House of Hope	180.000 euro
Timon	100.000 euro
Max Maakt Mogelijk	80.000 euro

Kleinere toekenningen: onder meer Muziek Jong voor Oud, Special Arts, Eenzame Dood, Tools to Work, Defence for Children en Spierziekten Nederland

Sociale Initiatieven in Afrika, 71 projecten voor een totaal van 5.383.458 euro

Grote toekenningen:

The Hunger Project	1.489.737 euro (3 toekenningen)
One Acre Fund	400.000 euro
Health[e]Foundation	300.000 euro
Evidence Action	200.000 euro
Dorcas	150.000 euro
ZOA	150.000 euro
ExoTalent	150.000 euro
Free Press Unlimited	145.224 euro
Sizanani Children's Home	135.000 euro
Terre des Hommes	150.000 euro
North Star Alliance	100.000 euro
ICDI	100.000 euro
University of Malawi	100.000 euro

Kleinere toekenningen: onder meer Movies that Matter, Nekemte Catholic Secretariat, Elimu Mount Elgon, Grace and Compassion, Solidarity with South Sudan, Female Cancer foundation, Society of the Helpers of Mary

Colofon

© Stichting Dioraphte, juni 2016

www.dioraphte.nl

Tekst Boudewijn Smid, www.boudewijnsmid.nl

Fotografie SophieEEKman, www.sophieeekman.nl

Ontwerp Fridy Visser Knof, www.fridyvisser.nl

